

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/28/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112220123
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2112220123.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: N. O., nar. XX. B. XXXX, bytom E., I. XX, zast. advokátom: JUDr. Roman Hošovský, Bratislava, Mikulášska 1/A, proti žalovaným: 1/ JUDr. Ing. O. M., nar. XX. Q. XXXX, bytom K., K. X a 2/ GERONT DSS s.r.o., Trnava, Tamaškovičova 17, zast. splnomocnenkyňou: MS Lawyers s.r.o., Bratislava, Ružová dolina 8, o neplatnosť zmluvy o prevode vlastníctva bytu, o odvolaní žalovanej 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 15. októbra 2012 č. k. 9C/56/2012 - 40 takto

rozhodol:

Odvolačný súd odvolanie v časti týkajúcej sa žalovaného 1/ o d m i e t a .

Uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa žalovanej 2/ m e n í tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia v takejto časti zamietla.

odôvodnenie:

Napádaným uznesením súd prvého stupňa žalovaným zakázal nakladať s nehnuteľnosťami bližšie identifikovanými vo výroku (s bytom a spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu a na pozemku, ďalej tiež „sporné nehnuteľnosti“), teda tieto nepreviesť na iného, neprenajať ich, nezaťažovať alebo neurobiť iný úkon vo vzťahu k užívaniu bytu žalobkyňou a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci. Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 102 ods. 1 a § 76 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), vecne potom názorom o osvedčení navrhutej dočasnej úpravy pomerov účastníkov (za pomoci predbežného opatrenia), keď vo veci samej sa žalobkyňa domáha určenia neplatnosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu, žalovaní už započali v nakladaní s bytom (jeho zaťažením záložnou zmluvou) a ich obmedzenie v ďalšom takomto počínaní si vyžaduje ako potreba zabrániť vzniku škody (hroziacej pri ďalšom konaní žalovaných), tak aj charakter konania, ktoré sa môže viesť len medzi účastníkmi právneho vzťahu a v ktorom je tak úprava pomerov predbežným opatrením dôvodná aj za účelom udržania existujúceho právneho a skutkového stavu.

Proti takémuto uzneseniu podala včas odvolanie len žalovaná 2/ a navrhla ho zmeniť a návrh na predbežné opatrenie (ako celok) zamietnuť. Okrem popretia viacerých tvrdení uvedených v žalobe a vlastného opisu vedúcich k jej podaniu (pre ktoré má za to, že dôvodnou nie je ani požiadavka vo veci samej), poukázala i na problematičnosť nariadeného predbežného opatrenia, ktorým sa jej (a inak i žalovanému 1/) nezakazuje nič urobiť, ale naopak neurobiť.

Žalobkyňa navrhla uznesenie zhora taktiež zmeniť, keď pripustila oprávnenosť námietky odvolateľky, týkajúcej sa formulácie výroku uznesenia a v tomto smere spresnila petít návrhu, vecne sa však podľa nej i odvolaním potvrdilo založenie sporných nehnuteľností (teda nakladanie s týmito na jej ujmu) a žalovaná

2/ jej okrem toho po vydaní predbežného opatrenia oznámila odstúpenie od zmluvy o budúcej zmluve (predpokladajúcej spätný prevod bytu do vlastníctva žalobkyne) a vyzvala ju na odovzdanie bytu.

Žalovaný 1/ odvolací návrh nepodal.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 O. s. p. vec v medziach odvolania žalovanej 2/ a to podľa § 214 ods. 2 O.s.p. bez pojednávania, pretože tu nešlo o vec samu ani o žiaden zákonom ustanovený prípad potreby prejednávania takejto veci na pojednávaní a okrem pomerne samozrejmeho záveru o nedostatku oprávnenia odvolateľky napadnúť uznesenie aj v časti jej sa netýkajúcej (čiže vo vzťahu k žalovanému 1/) dospel i k ďalšiemu záveru, podľa ktorého uznesenie v časti napadnutej účinne nemožno považovať za správne.

Podľa § 206 ods. 1 O. s. p. ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa však podľa odseku 2 vety prvej rovnakého paragrafu rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná v konaní sám za seba (§ 91 ods. 1), a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektorých účastníkov, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá.

Podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Podľa § 74 ods. 1 O. s. p. (inak základného ustanovenia upravujúceho predbežné opatrenia pred začatím konania, ktoré sa však musí použiť primerane aj pri posudzovaní návrhov na predbežné opatrenia urobených v rámci konania o veci samej vzhľadom na len rámcovú úpravu obsiahnutú v už súdom prvého stupňa použitom ustanovení § 102 ods. 1 O. s. p.) pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Hoci zákon právo podať odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa priznáva všetkým účastníkom konania (pokial' nejde o niektorú z výnimiek, kedy zákon odvolanie nepripúšťa), takéto objektívne existujúce oprávnenie účastníkov nemusí mať vždy jednak s prihliadnutím k povahe rozhodnutia majúceho sa takto prípadne spochybniť, ako ani so zreteľom k tomu, že viacerí účastníci vystupujúci v konaní na jednej strane sporu, môžu mať postavenie tzv. samostatných (rozumej nie nerozlučných) spoločníkov. Vo vzťahu k prvému tu uvádzanému aspektu problému účastník subjektívne oprávnenie napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním nemá buď vtedy, ak sa ho rozhodnutie žiadnym spôsobom nedotklo alebo i vtedy, ak rozhodnutie vyznelo v jeho prospech. V prípade iných než nerozlučných spoločníkov potom platí, že každý v konaní robí úkony sám za seba a takto treba preto i nazeráť na záujem takýchto účastníkov konania brojiť proti určitému rozhodnutiu súdu. S výnimkou preukázania oprávnenia jedného účastníka zastupovať iného (zákonom ustanoveným spôsobom, teda plnomocenstvom) preto u tohto typu spoločenstva účastníkov platí, že každý z viacerých spoločníkov môže mať oprávnenie napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním len v časti, ktorá sa týka jeho samého (nie teda podávať odvolania i za ostatné osoby stojace na rovnakej strane sporu).

Pri riadení sa týmito úvahami preto žalovanej 2/ z prejednávanej veci nemohlo prislúchať oprávnenie privodiť povinnosť odvolacieho súdu prejednať vec predbežného opatrenia (nariadeného súdom prvého stupňa) aj vo vzťahu k žalovanému 1/ (ak on sám odvolanie nepodal a z povahy žalobou uplatňovaného nároku vyplývalo, že každý zo žalovaných mal, resp. podľa žalobkyne v skutočnosti nemal nadobudnúť status samostatného podielového spoluvlastníka sporných nehnuteľností) a v tejto časti preto odvolaciemu súdu neostávalo iné, než odvolanie žalovanej 2/ ako odvolanie podané v takejto časti naň neoprávnenou osobou odmietnuť.

Pokiaľ šlo potom o časť okresným súdom nariadeného predbežného opatrenia, týkajúcu sa odvolateľky, v tejto časti bolo odvolanie podaním naň oprávnenej osoby a podľa odvolacieho súdu bolo v takejto časti aj dôvodným.

Vychádzajúc z právnej úpravy predbežných opatrení dočasnú úpravu pomerov účastníkov takýmto spôsobom možno pripustiť (a to prípadne i uložením povinnosti inej osobe než účastníkovi podľa § 76 ods. 2 O. s. p.) len vtedy, ak je nevyhnutná, ak je právo tvrdené návrhom dostatočne osvedčené a ak ochranu práva nemožno zjednať inak (pri doplnení takýchto požiadaviek v prípade navrhovaného uloženia povinnosti niekomu inému než účastníkovi i tým, že to od takej osoby možno spravodlivo žiadať).

O prípad takejto nevyhnutnej úpravy však v prejednávanej veci podľa názoru odvolacieho súdu nešlo.

Nech aj tunajší súd už viackrát pri rozhodovaní o predbežných opatreniach vyslovil, že vo veciach týkajúcich sa právnych vzťahov k nehnuteľnostiam možno potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov predbežným opatrením vyvodzovať už z nutnosti zachovať stav vecí existujúci tu v čase začatia konania (na čo práve poukazoval v odôvodnení napádaného uznesenia i súd prvého stupňa), toto neplatí absolútne, nakoľko i pri takomto rozhodovaní je nevyhnutné posudzovať konkrétne okolnosti prípadu a zásadne rozlišovať medzi jednotlivými prostriedkami ochrany práv účastníkov (a teda i medzi viacerými do úvahy prichádzajúcimi žalobami) a potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov, resp. i obavu z ohrozenia výkonu rozhodnutia posudzovať práve v súvislosti s požiadavkou vo veci samej.

Takto v prejednávanej veci ale vôbec nemohlo by byť reči o predbežnom opatrení z dôvodu obavy z ohrozenia výkonu rozhodnutia, pretože pri žalobe o neplatnosť právneho úkonu nebolo zrejmé, čo by malo byť v potenciálnom rozsudku v prospech žalobkyne (s výnimkou prípadnej priznanej náhrady trov konania) vykonané a z čoho by tak mala i prameniť obava, že výkon rozhodnutia (dnes exekúcia) bude ohrozený (-á).

Navrhované predbežné opatrenie potom dosť dobre nešlo vydať vo vzťahu k požiadavke na zákaz zaťaženia sporných nehnuteľností záložným právom, ak medzi žalobkyňou a žalovanou 2/ prakticky nebolo sporu o tom, že tu ku konaniu majúcemu sa zakázať už došlo.

I pri pomnutí nedostatku vo formulácii výroku uznesenia, kam sa aj odvolaním namietaný dvojitý zápor dostal predovšetkým v dôsledku nedržania sa súdom prvého stupňa dôsledne petitu návrhu (tu por. č. I. 3, 3 p. v. a 40 spisu) však tým základným dôvodom, pre ktorý návrhu nebol dôvod vyhovieť, bol charakter požiadavky žalobkyne vo veci samej, kde sa žalobkyňa domáhala neplatnosti zmluvy (a nie určenia vlastníctva).

Kým totiž potenciálny úspech žaloby o určenie vlastníctva závisí i od nasmerovania žaloby proti osobe vlastníka aktuálne zapísanej v katastri nehnuteľností (otázka pasívnej legitímácie osoby, ktorej nasvedčuje vlastnícke právo žalobou spochybňované), to bez ďalšieho neplatí v prípade žaloby o určenie neplatnosti zmluvy smerujúcej k prevodu vlastníctva, nakoľko v takom prípade účastníkmi konania musia byť vždy len všetci účastníci napádannej zmluvy (s výnimkami pripúšťanými zásadne len v prípade zániku účastníka zmluvy) a výnimočne i ďalšie osoby (napr. osoba domáhajúca sa určenia neplatnosti zmluvy v prípade, keď sama nebola účastníkom napádaného úkonu, ak doloží svoj naliehavý právny záujem na požadovanom určení).

Vychádzajúc z uvedenej zásady ani prípadný prevod sporných nehnuteľností ktorýmkoľvek žalovaným (logicky len v rozsahu zodpovedajúcom podielu každého z nich), rovnako ako ani žiadne iné ich konania týkajúce sa takýchto nehnuteľností, by nemohli nič zmeniť nič na možnosti žalobkyne domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy účastníkov, žiadne takéto naloženie by si nevynútilo zmenu žaloby ani potrebu zmeny v okruhu účastníkov konania a práve z tohto dôvodu návrh na predbežné opatrenie, požadujúci obmedzenie žalovaných (oboch ako osôb, ktorým aktuálne má nasvedčovať právo

spoluvlastníctva nehnuteľností prevádzaných napádanou zmluvou) v nakladaní s nehnuteľnosťami nemohol obstať.

Uznesenie súdu prvého stupňa s uvedeným zhora nekorešpondujúce tak nebolo možno považovať za správne, nesprávnosť však šlo korigovať len v účinne napadnutej časti (týkajúcej sa žalovanej 2/) a odvolací súd preto podľa § 220 O. s. p. napádané uznesenie len v takejto časti zmenil tak, ako to vyplýva z druhej vety výroku tohto jeho uznesenia.

O trovách konania nerozhodoval, pretože také rozhodnutie je vyhradené až rozhodnutiu vo veci samej (podľa § 145 O. s. p.).

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.